

TASAVVUF EHLİNİN SÖZ VE ESERLERİNDE ZİKREDİLEN DELİLLER – 1

☐☐ **VESİLE AYETİ:**☐ **MAİDE 35**

Bu ayetin tefsirinde meşhur müfessiler nasıl bir yol izlemiştir?

Bazıları sadece zahiri mana ile ve ashabı kiramdan gelen rivayetlerle umumi manayı zikretmiştir. Diğer bazıları da bir takım hususi manaları zikretmiştir.

VESİLE AYETİ - TASAVVUFUN DELİLLERİ -1

Yazar Rehnüma

Cuma, 26 Şubat 2010 14:36 - Son Güncelleme Cuma, 26 Şubat 2010 16:23

Dolayısıyla umumi manaya göre konuya bakarsak, Allahın rızasına ulaştıran ve islama uygun olan her fiil vesile olabilir. Sadece bir manayla kayıtlamak asla doğru olmaz, zira alimlerin açıklamaları bizim için önemlidir.

EVZA-UL BEYAN: 1/402

Allahu teala buyurdu: **“Ey iman edenler! Allahtan sakının (takva olun), ona (ulaşmakta) vesile edinin.”** Maide:35

Bilki cumhur ulema burada vesile ile muradın, Allahu tealanın emirlerine yapışmak ve yasaklarından sakınmakla, Muhammed s.a.v in getirdiği şeriata uygun olarak, Allah için ihlas ile ona **yakınlık** elde etmektir. Zira sadece bu (usul) Allahın rızasına ulaştıran yoldur, onun katındaki dünyevi ve uhrevi hayırlara nail olmaktır.

Vesilenin aslı: Bir şeye yakınlık hasıl eden ve ulaştıran yoldur ki, alimlerin icmasıyla bu da Salih amellerdir. Zira Allahu tealaya ulaşmak için Resulü s.a.v e tabi olmaktan başka yol yoktur.

Buna göre vesileden maksad olan şeyi açıklayan ayetler pek çoktur.

“Resul size neyi getirditse onua alın, neyden sizi yasaklamışsa onu terk edin.” 7/59

“Deki: Şayet Allahı seviyorsanız, bana tabi olun” 3/31

“Deki: Allaha ve resulüne itaat edin.” 24/54 daha bir çokları gibi.

VESİLE AYETİ - TASAVVUFUN DELİLLERİ -1

Yazar Rehnüma

Cuma, 26 Şubat 2010 14:36 - Son Güncelleme Cuma, 26 Şubat 2010 16:23

İbni Abbastan r.a gelen bir rivayette vesileden murad, **hacettir**. Bunun Araplar tarafından bilinip bilinmediğini sorana şairin sözüyle delil getirmiştir.

Buna göre mana: “**Hacetinizi Allah’tan taleb edin**” şeklinde olur. Zira sadece hacetleri vermeye Allahu teala kadirdir. Hadisi şerifte şöyle gelmiştir:
“**İstediğin zaman Allah’tan iste.**”

BAHR-UL MUHİT 4/424

Kendisi ile taleb edilmesi istenen vesile, yakınlık, hacet, taat, cennet veya cennetin en üstün derecesi değişimlidir? Bu hususta müfasssirlarin değişik görüşleri vardır.

BAHR-UL MUHİT 2/63

“**ona ulaşmak için vesile taleb edin....**” Onun rızasına ulaşmak için vesile taleb edin, itaatlerle cenabı kudsisine (kudsi Zat’ına) yakınlık taleb edin.

“**Yolunda cihad edin...**” Zahiri ve Batini düşmanlarıyla muharebe etmekle.

VESİLE AYETİ - TASAVVUFUN DELİLLERİ -1

Yazar Rehnüma

Cuma, 26 Şubat 2010 14:36 - Son Güncelleme Cuma, 26 Şubat 2010 16:23

Buradaki işaret mana: Ariflerin sohbetinden ve onların huzurunda oturma, onlara hizmet etmek, onlara itaat etmekten daha yakın olan bir başka vesile yoktur. Bunların gayrisıyla Hazreti tealaya ulaşmaya vesile arayan,yolu bilmeyen (cahil) dir.

Ebu Amr ez Zeccaci r.a derki: Kişiye gaybi işler açılrsa da üstadı olmasa, onlardan (gaybi şeylerden) ona bir şey gelmez.

İbrahim bin Şeyban r.a derki: Şayet biri bütün ilimleri (kendinde (cem etse), rical (ayette bahsedilen erkek sınıfına) ulaşamaz; ancak bir şeyh veya imam veya nasihat eden bir müeddib ten aldığı riyazat olması müstesnadır. Edebini, ona emreden bir amirden, ayıbını noksanını ona gösteren bir yasaklayıcıdan almadıkça, muamelelerin düzeltilmesinde o kişiye uymak caiz olmaz.

Hasılı kelim: En büyük vesile, en büyük futuhat, ancak şeyhin hükmü altına girmekle olur, zira kendi cinsinden olana boyun eğmek nefsin kabul etmediği bir şeydir, ancak boyun eğen mutmeinne nefistir ki onun için Allah tarafında ezeli inayet geçmiş. Allahu teala en iyisini bilir. (Bu kitabın bazı açıklamaları bitti. Not: Benzer açıklamalar Bahrul Medid 2/63 de mevcuttur.)

TAHRİR VE TENVİR 5/97

Burada vesile ile, kendisi ile Allaha ulaşılan şey murad edilmiştir. Muhakkak Müslümanlar bilir ki Allahu tealaya ulaşmak, mesafe bakımından değildir, fakat yakınlık ve rıza bakımındandır.

Vesile kelimesinin marife olması, cins bakımındandır yani bütün vesile cinsleridir, yani sizi Allahu tealaya yakınlaştıracığını bildiğiniz her şeydir, yani onun rızasına sizi kavuşturacak, yanında amellerinizi makbul edecek şeyler.

Hadisi kudside şöyle geldi: **“Kulumu bana yakınlaştıran şeylerin, bana en fazla sevimli**

olanı, ona farz ettiğim şeylerdir.”

(Not: Buhari olan bu hadisi şerifin devamı burada zikredilmedi, inşaallah sünnetten olan delillere geçtiğimizde bunun tam metnini zikredeceğiz.)

ALUSİ TEFSİRİ 4/470

Şu makamda sözün incelemesine gelirse: Mahluk ile istiğase (yardım talebi), onu vesile yapmak, yani ondan dua istemek, şayet taleb olunan kişi hayatta ise (bunun) cevazında şüphe yoktur. Üstelik talep edenden daha üstün olmasına da (bu talep işi) bağlı değildir. Bilakis faziletli olan kişi de daha düşük olandan talep edebilir. Muhakkak Nebi s.a.v den, Ömer r.a tab dua istediği sahihtir. Umre yapmak için Efendimizden s.a.v izin istediğinde,

“Ey Kardeşimiz! Bizi dualarından bizi unutma”

Ayrıca ona, üveysi Karani'den r.a. kendisi için istiğfar etmesini talep etmeyi emretmiştir.

Ümmetine, kendisi için vesileyi talep etmelerini emretmiştir.

Daha sonra Alusi -4/472 de- Tacus Subki'nin sözünü, beğenmediği halde zikretti:

Tacus Sübki r.a şöyle dedi: Nebi s.a.v ile Rabbisine tevessül ve istiğase güzeldir, bunu selef ve haleften hiç kimse inkar etmedi, taki İbni Teymiyye geldi ve bunu inkar etti, sıratı müstekimden döndü, alimlerin kabul etmediği bir bid'atı ortaya çıkarttı, mahlukat içinde örnek oldu.

Beğavi Tefsiri 4/284 te. aynı şekilde vesilenin maksuda ulaştıran yol olduğu beyan edilir.

Taberi Tefsiri 10/291 de.

11902 nolu maddede zikredilen rivayette vesilenin, tatla ve razı olduğu amelleri işlemekle O'na yakınlaşmak olduğu zikredilir.

1105 nolu maddede, İbni Zeyd'in vesile ayeti hakkında şöyle dediğini zikretti: Mahabbettir. Allah yolunda birbirinizi sevin.

KUŞEYRİ TEFSİRİ 2/117

Vesile taleb etmek, takat ve kuvvetten beri olmaktır.

Vesile taleb etmek, insanından üzerinde gelenler ile ona yakınlaşmaktır.

Vesile taleb etmek, kadim olan yardımından üzerine gelen şeydir.

Vesile taleb etmek, senin için güzeli tercih etmesidir.

VESİLE AYETİ - TASAVVUFUN DELİLLERİ -1

Yazar Rehnüma

Cuma, 26 Şubat 2010 14:36 - Son Güncelleme Cuma, 26 Şubat 2010 16:23

Vesile taleb etmek, itikadın şüpheden halis olmasıdır.

Vesile taleb etmek, ömrün sonuna kadar sadakatle dostluğa devamdır.

Vesile taleb etmek, amelleri riyaadan arındırmak, halleri ucubtan (kendini beğenmekten) arındırmak, nefsi hazlarından kurtarmaktır.

TEFSİRİ HAKKI 1/467

Rağıb derki: Şu zikredilenler üç menzildir ki bunlar **iman, hicret ve cihattır**. Bunlar vesile ayetinde kasdedilen mananın aynısıdır. O halde ancak imandan sonra hicrete yol olur, heva ile cihada ancak şehevattan uzaklaşıncaya yol olur. Kim buna vasil olursa, o zaman O'nun rahmetini umması hak olur.

Aynı tefsirin 3/247 de şu açıklamalar var: Hakiki kurtuluş için Allahu teala dört şey saydı.

İman, takva, vesile edinmek, cihad.

Vesile edinmek:

Lahuti olan bekada, nasuti fena halidir. (Mevlanın nurunda dirilmek, ancak madde aleminde eriyip yok olmakla olur.) Bununla kul, varlık vasıflarının zulmetinden kurtulabilir.

Kurtubi ve İbni Kesir tefsirlerinde de vesilenin kurbet, taat, salih amel olduğu zikredilmiştir. Ayrıca Nebi s.a.v için vesileyi (cennette bulunan yüksek makamı) talep etmeki manaları da verilmiştir.

TEFSİRLERİN BU AÇIKLAMALARINDAN SONRA HADİSİ ŞERİF VE DİĞER KİTAPLARDAN KONUYLA ALAKALI BAHİSLERİ DE GÖZDEN GEÇİRDİK.

Müstedrek/Hindiye: 2/ 313 İmam Beğavi Sünnet şerhi 2/284

Vesile: Kurbettir.

Feyzul Kadir: 4/143

“Vesileyi isteyiniz” Bu, yüce menzildir. Cennetin en üst derecesidir.

Kazı derki: Vesilenin aslı, başkasına, kendisi ile yakınlaşılan şeydir. Yani, masiyetleri terk ederek O’ndan sakının, taat fiili ile O’na yakınlık talep edin.

Vesile diye isimlendirilmesi, bir menzildir ki, oraya vasıl olan Allah'a yakın olur.

Teveessülü Kısımlandıranlar şöyle der:

Salihlerin sevgisi ve şahıslarıyla olan teveessül.

Salihlerin sevgisiyle olan teveessül caizdir, şahıslarıyla olan teveessül caiz değildir.

Teveessülü caiz görenler derki:

“**Allah müttekileri sever.**” Zatları, sıfatları, hayatta olmaları, ölü olmaları bakımından mutte-kileri sever. Onları sevenleri de sever. Onlara tabi olanları ve onlarla kendine teveessül edenleri de sever.

Bu manaya karşı muhalifler şu cevabı verdiler: Allah muttekileri sever, onları seven ve tabi olanları da sever, lakin onları sevmek, amellerini de sevmeyi gerektirir. Onları sadakatle seven, fiillerine de tabi ve mutabık olur, onların ameli gibi amel eder. Şayet sen muttekileri seviyorsan, Allahtan hakkıyla kork ki, onları sevdiği gibi seni de sevsin. Muttekileri sevdiğin zaman, fiillerinde onları taklit edersin. Zira kim Resulullahı s.a.v

severse, sünnetini tatbik eder, tebliğ ettiği şeriatla amel eder. Salihleri seven, amellerini ıslah eder, Allahın Salih kullarının eserlerine tabi olur, işte mahabbetin alameti budur. Böyle olmayanın mahabbet iddiası yalandır.

(Hakikatleri Değiştirenlere Reddiye isimli kitab 1/42)

Bu kitabı müellifi de bizim iddiamızı kabullenmiş ve itiraf etmiştir. Kur'ana ve sünnete muhalif olan tevessülü zaten gerçek tasavvuf ehli kabul etmez. Cahil sofular sözümüzün muhatabı değildir.

Tasavvuf ehlinin son dönem önderlerinden İmamı Rabbani k.s. mektubatının bir yerinde, iman ve ameli Salih tamam oldukça kişi için, kendisine ittiba edilmeye layık bir mürşide tabi olmak ta dinin bir emridir diyerek, vesile ayetini zikretmiştir.

Zira imandan sonra ameli salih, sadece islamın beş şartıyla kayıtlarsak, kişinin sürekli olarak Allaha yakınlaşması için devam eden bir amelle meşgul olması gerekli olur. Bu amel bütün işlerde bir örneği taklit etmekten başka ne olabilirki. Ashabı kiram için canlı örnek, gözleri önünde hazırды, fakat sonra gelenler bu devlete görmekle nail olamadılar, onun sünnetini en iyi tatbik edene tabi oldular. Zaten vesile ayetinin son bölümünde de cihadın zikredilmesi, bu manaya delalet eder. Yani kişi sürekli olarak zahiri düşmanla çarpışamaz, bu cihadın devamı ancak görünmeyen düşman ki şeytan ve nefisle olur. Bunun için ehil olan bir üstadın örnek olması ve terbiye usulünü öğretmesi akla ve vakiya en uygun olanıdır.

TEVHİD KİTABI MÜYESSERENİN ŞERHİ 1/290

Takva burada, küfür fasıklık ve isyandan uzak durmaktır.

Allah yolunda cihada gelince, haktan dönmüşler, ilhad ve küfür ehline karşı mukavemettir. Vesile talebine gelince, iman asılları, İslam şariatları ve ihsan hakikatlerinden olan ibadetler ve isimleri sıfatlarıyla duadır. Bu, en efdal vesiledir. İhsanı ile, nimetleri ile, varlığı ve keremi ile ona tevessül eden, muhakkak afsıya ve efdalının mesleğine gitmiştir. Kim haceti fakrı ve zarureti ile tevessül ederse, muhakkak en hayırlısı ile ona vesile etmiştir.

TEFSİRİ SÜLEMİ 2/28

Vesileyi talep ederek hayırları işleyin, bekli felah bulursunuz. O'na giden yolu bulursunuz.

İbni Ata' derki: Farzları eda etmekle Rabbinize ibadet edin, haramlardan sakının. Faris derki: Din ve dünya hususunda belaları yüklenin; sizi hizmet ehlinden yaptıktan sonra ve safilik zevkinin tatlılığı ile sizi rızıklandırdıktan sonra .

“Allah (yolunda) cihad edin” Bazıları derki: Mücahede iki kısımdır. Allahın düşmanlarıyla cihad. Şeytanla cihad. En şiddetli mücahede, nefis ve heva ile olanıdır. İşte bu, Allah'ta cihattır. Bu hususta nebi s.a.v buyurdu: **“Küçük cihattan büyük cihada döndünüz.”**

EL HUSAMUL MAHİK Lİ KÜLLİ MÜŞRİKİN VE MÜNAFIK 1/66

Allahu tealaya, Nebi s.a.v, ashabı ve diğer mü'minlerle alakalı amellerle tevessül, meşru (bir amel) olunca, bu en hayırlı bir vesiledir. Kim Allahu tealaya Nebi'nin s.a.v mahabbetiyle, taatle, ittiba ile, ona tazimle ve sünnetini muhafaza ile, getirdiği şeylere tazimle tevessül ederse, bu ahsendir, kabule layıktır. Aynı şekilde mü'minlere mahabbetle, onlara yardım ile, hacetlerini gidermekle, onlara iyilik yapmakla, onrı muhafaza etmekle, büyüklerine tazim ve küçüklerine rahmet etmekle tevessül ederse, kabule layık bir iş yapmış olur. Bunlar Allah katında amellerin en faziletlielerindendir. Bu hallerde kişi Allaha ameli ile tevessül etmiş olur. Hadisi şerifte üç

kişinin mağarada kalıp her birerleri amelleriyle Allaha tevessül etmişlerdi. Allahu teala dualarına icabet etti, yollarını açtı.

İbni Kesir,İstiğase kitabında 2/539 şöyle der:

Vesile talebi, Allaha taat olan amelledir, Salih amellerden olan şeylerle O'na yakınlık talebidir. İmdi amel işlemeye yolu olmayanın Rabbisine ne ile vesile talebi olacak?

SON DÖNEM ALİMLERİNDEN KEVSERİ ŞÖYLE DER:

Nebiler ve Salihlerle tevessül – hayatta olsunlar, vefat etsinler-, ümmetin adeti tabaka tabaka böyle devam etti. Yağmur talebinde Hazreti Ömer'in r.a sözü: Muhakkak biz, Nebimizin Amcası ile sana tevessül ediyoruz..."Bu rivayet, ashabın ashab ile tevessülüne kati nastır. Bunda, Abbas'ın r.a şahsı ile tevessülü inşa vardır. Bunu sadece Efendimizin s.a.v hayatına kasretmek, hevedan ortaya çıkan bir kusurdur, hadisi tahriftir. Kim vefatlarından sonra Nebilerle tevessülün cevazını inkara değiştirse, -zikerilen rivayetin- mahallini değiştirmiş olur, Ömer'e r.a. aklına gelmeyen şeyi nisbet etmiş gibi olur. Dolayısıyla ölümlerle olan tevessülü inkar, ancak sahîh sünneti iptal olur.

Alusi Tefsiri 4/472 de şu rivayet var:

Tirmizinin rivayet ettiği ve hasen ve sahihtir dediği rivayette, Osman ibni Huneyf r.a. derki: Gözleri görmeyen biri Nebi s.a.v e geldi, selam verdi ve şöyle dedi: Allaha, afiyetim için dua et. Nebi s.a.v buyurdu: Dilersen dua edeyim, dilersen sabret, bu senin için daha hayırlıdır.

Ravi, ona dua etti dedi. Sonra ona abdest almasını ve abdestini güzel yapmasını ve şu şekilde dua etmesini emretti:

“Allahım, senden istiyorum, Rahmet Nebisi olan Nebin s.a.v ile sana yöneliyorum. Ya Resulellah! Seninle, şu ihtiyacım hususunda Rabbime yöneldim, ihtiyacımı yerine getirmen için. Allahım! Onu benim hakkımda şefaathçi eyle.” İmamı Ahmed'den bunun gibisi rivayet edildi.

Beyhaki bu hadisi şerifin sahih olduğunu ifade etmiş ve şu ziyadeliği rivayet etmiştir:
“A'ma, gözü görür halde ayağa kalktı.” (Şevahidu-l Hakk 135)

AÇIKLAMA:

Yukarda zikrettiğimiz tefsirler ve diğer kitapların yorumunu zikrettik, birtakım tefsirler tevessülün sakat olan yönünü zikrederek bunu men etmişlerdir. Onların bakış açısı, müşriklerin putları, ehli kitabınsa peygamberlerini ilah yerine koyarak vesile etmeye kalkmala rıdır. Bunun yanlışlığı açıktır, az bir itikadi bilgisi olan bunu kolaylıkla fehömedebilir. Zira Allah dostları ve alimler, bütün Müslümanları sadece ve sadece Allaha ve Nebisi s.a.v e itaat etmeye çağırmaktadır. Zira vesile olmanın manası bunu lazım getirir. Şayet Alimler ve şeyhler, saliklerini kendilerine ve hevalarına çağırsa, o zaman vesile olmak nerden olacak. Zira zaten kendileri taliblerinin önlerindedir. O halde vesile manasını, mutlaka Allahın rızasına uygun bir amelle, yine O'na yakınlık için yapılab tüm fiillere yormak lazımdır. İşte bu mana vesilenin umumi manasıdır.

Halidi Bağdadi k.s. risalesinde, vesile ayetini delil olarak zikrettikten sonra şöyle der, **vesile umumdur dersiniz, bizde umumi olanın altına, bir şeyhe tabi olarak nefisle cihad edip Allahın rızasına ulaşmayı da girdiririz, hiçbir mani yoktur.**

“Kavmi içinde şeyh, ümmeti içindeki peygamber gibidir.”

(Dürer-i Münteşire 1/12, Deyleminin, ebi Rebi'den isnadındandır. Razi 1/358, Mirkatul Mefatih 17/410, Keşful Hafa bunun İbni Hibbanın zayıf rivayetlerinden olduğunu zikretti, bazıları da alimlerin sözü olduğunu zikretti.)

Şu zikrettiğimiz rivayetin hakkında ihtilaf olmasına rağmen yine de şeyhlerin hatırlı itibar edilen kimseler olduğunu anlamış oluyoruz. O halde onra tabi olmak, zincirlemesine gidersek Peygambere s.a.v tabi olmaya götürür, bu da Allahın rızasına ulaştırır. Böylece Allahın rızasına ulaşacak vesilelerden biri de şeyhe tabi olmak olur. Yine söyleyelim şeyhten murad ilmi ile amel olan takva ve salih kimselerdir, bid'at ehli değildir.

İbni Mes'ud'dan r.anhuma merfu olarak zikredilen **“Müslümanların güzel gördüğü şey, Allah katında da güzeldir”**, rivayetine göre de şeyhlere tabi olmak güzel görülmüştür.

“Kim takva olan bir imamın peşinde kılarsa, sanki Nebinin peşinde kılmış gibi olur.” (Sahavi, bu lafızla bulamadım fakat manası sahihtir, dedi. Keşful Hafa 2/29)

Ruhul Furkan Tefsiri:

Bu ayetin tefsiri Ruhul Furkan'da (7.cilt sayfa 5) bayağı uzundur, biz özetleyelim, daha geniş kendi sitemde (alikarahoca.net) vardır.

«– O'na (sizi kavuşturacak) vesile arayın. (Mâide Sûresi: 35) »

7. cilt 5. sayfada önce kelime manası, sonra meali ve izahatlar sıralanmış. Bu ayetlerin evvelki ayetlerle irtibatı Tefsiri Kebirden aktarılmış 6. sayfada tekliflerin emir ve yasaklar diye iki kısma ayrıldığı anlatılmış, 7. sayfada kelime-i tevhidin nefiy ve isbat manasını ifade ettiği ve nefyin daha önce geldiği izah edilmiştir.

Daha sonra vesilenin ne olduğu hakkında alimlerin görüş ayrılığına geçilmiş ve ibni Kesir tefsirinden naklen Süfyanı Sevri, Talha ve Atâ r. Aleyhim hazeratının İbni Abbas'tan r.a. naklen vesilenin **kurbet (yakınlık)** manasında olduğunu söyledikleri açıklanmış.

İbni Katade'nin “**Allahu tealanın emirlerini tutup yasaklarından kaçarak ve O'nu razı edecek işler yaparak Ona manen yaklaşmaya çalışın**” diye mana verdiği aktarılmış.

8. sayfada vesilenin cennette bir makam olduğu ve buhususta ezan duasıyla beyan edilen ve Efendimiz s.a.v. için vesileyi istemekle alakalı hadisi şerif serdedilmiş. Hazreti Ali r.a. nin vesilenin **cennette bir derece** olduğu beyan edilmiştir. Orda kiminle olacaksın sorusuna Efendimiz'in s.a.v. **“Ali, Fatıma, Hasan ve Hüseyin”**

buyurduğu zikredilmiş.

Alusi Tefsirinde, İbni Abbas'tan r.a. rivayetle vesilenin **—hacet—** manasında olduğu aktarılmış. Buna göre mana “Ancak Allahu tealaya yönelerek hacetlerinizi isteyiniz, çünkü göklerin ve yerlerin anahtarları Onun kudret elindedir, başkasına yönelerek bir şey istemeyin, o takdirde ufak bir deveye sığınan zayıf kimse gibi olursunuz.” Demek olur.

Bundan sonra tevessülün yanlış anlaşılmasına değinilerek Seyyid Muhammed Alevi el Maliki rahmetullahi aleyhin Mefahim isimli eserinden meselenin açıklama sına 9. sahifede başlanmıştır.

Bu zat şöyle diyor: **Evvela** şu bilinmelidir ki: Tevessül, dua yollarının biri Allahu tealaya yönelme kapılarından bir kapıdır. Asıl hakiki maksat, Allahu tealanın Zatıdır. Kendisi ile tevessül olunan şey ise, Allahu tealaya yaklaşmak için bir vasıta ve bir vesiledir.

İkinci olarak: Allahu tealaya yaklaşmak için bir şeyi aracı yapan kimse, ancak onu sevdiği ve Allahu teala'nın da onu sevdiğine inandığı için onunla tevessül etmiştir. Eğer bunun tersi meydana çıkacak olsa, o kişi elbette ondan insanların en uzağı ve en nefret edeni olur, yani Allahu tealanın onu sevmediğini bilse, elbette o vesile ettiği şeyden en çok uzaklaşan o olur.

Üçüncü olarak: Tevessül eden kimse, aracı kıldığı kimsenin, Allahu teala gibi bizzat fayda ve zarar verdiğine inansa, muhakkak müşrik olur.

Dördüncü olarak: Tevessül illada zaruri bir şey değildir, duanın kabulü de ona bağlı değildir, asıl olan Allahu tealaya her hangi bir surette yalvarmaktır. Nitekim Mevla tealanın:

“Kullarım sana benden sorarlarsa, şüphesiz ben çok yakınım. Bana dua ettiğinde dua edenin duasını kabul ederim.”

(Bakara: 186 dan)

Diğer bir ayeti kerimede: **“De ki: İster Allah diye dua edin veya Rahman diye dua edin, hangisiyle dua ederseniz en güzel isimler O’na aittir.”** (isra 110 den) buyurmuştur.

Daha sonra herkes tarafında kabul edilen vesile kısmına girilerek, eski ümmetlerden üç kişinin mağarada kalıp yaptıkları amelleri vesile ederek dua etmeleri ve mağaradan kurtulmaları ile ilgili hadisi şerif getirilmiş.

11. sayfanın sonunda şöyle deniyor: Tevessül meselesinde bir takım anlayışsızların muhalefet ettiği konu ise, tevessül eden kişinin, kendi amelinden başka bir şeyle tevessül etmesidir.

Mesela bir kimsenin: **“Ey Allahım! Sana peygamberin Muhammed s.a.v. yahut Ebu Bekir Sıddık ile veya Ömer ibni Hattab ile veya Osman veya Ali (Allah hepsinden razı olsun) veya herhangi bir veli ile tevessül ederim”** diyerek bir takım zatlar ve şahıslarla tevessül etmesi, bir takımlarınca kabul edilmemekte ise de, aslında onların bu itirazı ince düşünmedik lerinden kaynaklanmaktadır.

Zira biriyle tevessül etmek, hakikatte insanın kendi ameli ile tevesdsül etmesi demektir ki bu, onlar (muhalifler) katında da kabul gören bir şeydir. Eğer inatçı ve itirazcı kimse bu meseleye basiret gözüyle bakacak olsa, elbette hakikat kendisine parlayacak, bu müşkilat çözülecek ve bu sebeble meydana gelen, müslümanları tekfir edecek derecedeki büyük fitne kaybolup gidecektir.

Bundan sonra bir şahısla tevessül eden kimsenin aslında kendi ameliyle tevessül ettiği açıklanıyor, maide suresinin 45. ayetinin bir kısmı **“O (Allahu teala) onları sever, onlar da O’nu severler”** getirilerek Allahu tealanın kulları içinde bir takım sevdiklerinin bulunduğu açıklanıyor.

Neticede “**Falan dostun hürmetine senden istiyorum**” diyen kimse, sanki “**Ya Rabbi! ben falan kulunu seviyorum, onunda seni sevdiğine, sana karşı samimi olduğuna ve senin yolunda cihat ettiğine inanıyor, senin de onu sevdiğini ve ondan razı olduğunu itikad ediyorum, benim ona karşı olan sevgim ve onun hakkındaki inancım vesilesiyle senden şöyle şöyle yapmanı diliyorum.**”

demektedir. Lakin tevessül edenlerin ekserisi, gökte ve yerde, kendisine hiçbir şey gizli kalmayan Allahu tealanın ilmiyle yetinerek, bu kadar açıklama yapmaya gerek duymamaktadır.

Bu izahtan açıkça anlaşıldığına göre:

“**Ey Allahım! Nebin Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem ile sana tevessül ederim.**” Diyenle,

“**Allahım! Peygamberine olan sevgimle sana tevessül ettim.**” Diyen eşittir. Zira ilk sözü söyleyen de ancak peygamberi sevip, ona inandığı için bu tevessüle teşebbüs etmiştir. Eğer peygambere karşı sevgi ve inancı olmasaydı, onunla tevessül etmezdi. Ümmetin diğer velileri hakkında söylenecek söz de budur. Artık insaf eden bir kişi, tevessül eden bir müslümanı nasıl olurda küfürle itham ederek islam dairesinden çıkarabilir?

Bundan sonra 13. sayfa itibarıyla tevessülün delilleri zikrediliyor. Varlığından evvel Resululla s.a.v ile tevessül başlığı altında, Âdem aleyhisselamın tevbesindeki tevessülü beyan ediliyor.

15. sayfada Resululla sallallahu aleyhi ve sellem’in hayatında ve vefatından sonraki tevessül başlığı. Adamın birinin gelip “**Ya Muhammed! Bu ihtiyacımın yerine getirilmesi için seninle Rabbime yöneldim. Ey Allahım! Muhammed s.a.v i benim hakkımda şefaatçi kıl.**” Diye Nida etmesi rivayeti getiriliyor. (İbni mace, Tirmizi, Müsnedi Ahmed, Taberani, Hakim Müstedrek)

Bu rivayette geçen olayın bir benzeri de, Hazreti Osman zamanında olduğu ve orda da aynı

şekilde haceti olan kişinin dua ettiği, 17. sayfada zikrediliyor.

18. sayfada kıyamet gününde Efendimiz s.a.v ile yapılan tevessül başlığı altında, 4 rivayet beyan ediliyor.

20 sayfada Efendimiz s.a.v in eserleriyle tevessül ve teberrük bahsinde, O'nun mübarek tükürüğü, saçları, sakalı şerifi, kanı ve idrarı ile yapılan tevessül ve teberrükler sıralanıyor.

28. sayfada Efendimiz s.a.v in mübarek teriyle yapılan teberrük anlatılıyor. Ümmü Süleym'in r.anhâ rivayetinde: **“Bu senin terindir, onu kokumuza katıyoruz. O kokuların en güzellerindendir.”** Şeklindeki cevabı zikredilmiş.

31. sayfada Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem'in mübarek cildine değmekle teberrük bahsi. Sevvad'ın r.a Efendimiz'i s.a.v kucaklayıp mübarek karnını öpmesi üzerine, Resulullah s.a.v **“Ey Sevvad! Bunu neden yaptın?”** diye sordu.

O, **“Ya Resulellah! Gördüğün hadise vuku' buldu, bende seninle olan en son buluşmam, cildimin senin cildine değmesi olsun istedim.”** Dedi. Bunu duyan Efendimiz s.a.v ona dua etti.

38. sayfada Efendimiz s.a.v in namaz kıldığı mekan ile teberrük hakkındaki rivayetler Buhariden getirilmiş.

Orda zikredilen rivayetlerin –İtban ibni Malik'in evinde namaz kılması hadisi- peşinden şu açıklama yapılmış:

40. sayfa: İmamı Ayni, İmamı Kastalani ve İmamı Nevevi rahımehumullah, bu hadisi şeriften bir çok (16 tane) hükümler çıkartmışlardır. Bazıları:

- 1- Salihlerin eseriyle teberrük.
- 2- Onların namaz kıldıkları yerde kılmak.
- 3- Onlardan bir şeyi bereketli kılmalarını istemek.
- 4- Alimlerin ve faziletli kimselerin cemaatlerini ve tabilerini ziyaretleri.
- 5- Kişinin kendisinden üstün olan kimseyi davet edebileceği.

Netice:

Zikrettiğimiz ayeti kerime ve diğer rivayetler, vesile edinmekte umumi olduğu cihetten, bir çok amele şamil olunca, bu vesilelerden olan takva ve salih kimselere tabi olup onları Allah rızasını talepte vesile etmek makbul olmuş olur.

Zira bilindiği üzere, zayıf rivayetlerle, itikadi olmayan, haram ve helal etme derecesinde olamayan faziletli amellerde, delil edinmek caizdir. Biz de tasavvuf yolunun büyüklerine tabi olmayı dinimizin sünnet kısmına dahil görerek, sünneti en iyi işleyen bir Allah dostuna tabi olmayı, kendi ihtiyarımızla kabullendik. Başkalarının da tabi olmasını zaten şart koşmayız. Ancak iyi düşünülürse, kemale eren alimler ve velilerin hepsi de bir üstadın terbiyesiyle kemale ermiştir. O halde muhalifimizle ortak mesele olan, tasavvufun isbatı hususunda birinci münazaramızda, tasavvufun dindeki yerini anlamış olduk, inşaallah kabullenmiş te oluruz.

Size daha evvelce gönderdiğim Albul Kahir Bağdadi'nin El Fark Beynel Firak isimli eserinden yaptığım tercüme ile de ehli sünneti meydana getiren 8 sınıf içinde sofular-zahidler sınıfının bulunduğu da zikredilmişti.

Son dönemde bir takım ilim erbabının, bazı tasavvufçulardaki bozuk halleri baz alarak, bütün tasavvufu inkar etmeleri de kabul edilecek hak söz değildir. Zira bozukların bozukluğu, hak yolda olanlara leke olmaz. Nitekim gulatı şia'nın, Hazreti Ali'ye r.a. ilah diye iftira etmesi, Hristiyanların İsa a.s. ilah demeleri, asla o zatlara leke olmaz.

Son dönemde tekkelerin kapatılmasıyla, boşlukta kalan Müslümanları yanlış yönlendir-mek için, düzenin yerleştirdiği sahte şeyhlerin (kalkancı, Müslim v.s gibileri) kötü halleri, hak üzere olanları da inkara sebep olmasın. Seyyid Kutub'un kardeşi Muhammed Kutub bir Allah dostunu ziyaret ettiğinde kendisine şöyle dediler: Ağabeyiniz tasavvufu neden inkar ederdi?

M. Kutub: Ağabeyim tasavvufun sizdeki gibi olduğunu bilseydi asla inkar etmezdi, dedi.

Şimdilik ilk bahsimizi tamamlayalım, kapalı kalan yerleri görüşürüz. Bunu tamamlarsak ikinci delilimize geçeriz. Selamlar.